

פורים - תצוה חכ"א

"מגילה נקראת בי"א בי"ב כו" - ימים שאינם מפורשים בקרא נעשים זמן קריאת המגילה, מתאים לכללות ענין המגילה, שלא נכתבה בציווי ה' אלא נכתבה על ידי בקשת אסתר. הקריאה של הכפרים – העבודה בעולם העשי' - הוא כללות תוכן המגילה.

בהתחלת מסכת מגילה, בדין "מגילה נקראת בי"א בי"ב וכו'", צריך להבין מדוע אין המשנה מתחילה בסדר הרגיל - קריאת המגילה בי"ד וט"ו?

והביאור: הטעם לזה הוא כדי להדגיש, שאף שההיתר להקדים הוא מפני "שחכמים הקילו להם", מכל מקום נעשים ימים אלו זמן קריאת המגילה ("זמנים הרבה תיקנו להם"), דהיינו שלא רק שהגברא יכול לקרוא את המגילה, אלא שהחפצא דימים אלו נעשה זמן קריאת המגילה, וכמודגש בהלשון "מגילה נקראת", ולא קורין את המגילה (ש"קוראין" קאי על הגברא).

ויש לומר שענין זה, שימים שאינם מפורשים בקרא נעשים זמן קריאת המגילה, מתאים לכללות ענין המגילה, שלא נכתבה בציווי ה' אלא נכתבה על ידי בקשת אסתר.

והנה, ענין זה מתבטא גם בזה שבמגילת אסתר לא נזכר שם ה', ומבואר שהטעם לזה הוא מפני שהמגילה קשורה עם העצמות שלמעלה משמות.

והנה, ברוחניות העינים כרך המוקפת חומה - שאינו מתיירא מאויב - מרמז לעולם הבריאה והעבודה דהשגה. עיירות גדולות - שעבודתו היא לעשות מעיני העולם דירה להקב"ה - מרמז לעולם היצירה ועבודת המדות. וכפרים - שצריך לחרוש את הקרקע הקשה כו' - הוא העבודה דעולם העשיה - מעשה והודאה. אך דוקא הביטול דעשיה מגיעה למעלה יותר - שלכן דוקא האופנים אומרים "ברוך כבוד ה' ממקומו". ועל פי זה יומתק מדוע התחלת המסכת הוא "מגילה נקראת בי"א", דהקריאה של הכפרים הוא כללות תוכן המגילה, שבהעלם והסתר - אסתר - ישנו העצם שלמעלה מגילויים. וזהו הקשר לפרשת תצוה שבו לא נזכר שמו של משה, אך בה מתבטא "ואתה" - העצם של משה.

וזהו הקשר ד"מגילה נקראת בי"א" לזכירת עמלק, דהנה מבואר בשל"ה שיום י"א הוא כמנין ו"ה של שם הוי', ויום ט"ו כמנין י"ה. וידוע שענינו של עמלק הוא להפריד ולגרום שבחי' י"ה - ידיעת השכל והרדש הלב - לא יבוא במחשבה דיבור ומעשה המצוות - בחי' ו"ה. ועפי"ז יוצא שמחיית עמלק הוא ע"י בחי' י"א - קבלת עול הודאה וביטול - העבודה דבני הכפרים.

